

Feitizo de sons

XOCHILMICA

CONCURSO A formación de Xochilmica ó completo. Dérone a coñecer tras gañar o Certame Folk de Radio Obradoiro

A festa como principal obxectivo

O triunfo no Certame Folk de Radio Obradoiro abriulle as portas a esta novísima formación musical, que apostou pola tradición no seu primeiro traballo discográfico, de título '5 Elementos'

Textos: Emilio Españadero
Fotos: Vífox

dos vosos primeiros contactos coa música tradicional galega.

Todos comezamos no eido da música tradicional a través de distintas asociacións folclóricas, e combinamos esta formación musical cos ensinos do Conservatorio.

¿Como naceu Xochilmica?

Hai catro anos coincidimos todos na Agrupación Folclórica Cantigas e Agarímos, e a partir de tocar xuntos decidimos dar un paso máis que nos permitise desenvolver a nosa parte creativa. Buscabamos que a fonte da nosa música non fose exclusivamente, a música tradicional.

Tedes que explicarnos o nome do grupo.

O nome de Xochilmica é un neologismo, un invento, que ten a súa orixe na palabra 'Xochimilca' que, á súa vez, provén do 'Xochimileco' que era unha das sete tribos prehispánicas que asentaron en Santa Cruz de Acalpixca, no val de México. A cultura da tribo cimentábase na agricultura, de aí que o seu nome signifique "sementeira de flores". No ano 1430 a tribo foi sometida ao dominio e explotación da tribo dos mexicas, e más tarde evangelizada pola santa Igrexa católica.

Pois ben, ainda que non o pareza, na busca dunha palabra para darlle

nome ao grupo non tivo que ver nin que fose unha tribo prehispánica, nin que fosen agricultores, nin que foran sometidos e explotados por outra tribo e evanxelizadas as súas tradicións culturais pola Igrexa, senón que primou única e exclusivamente a inventiva, e o espírito creador dun nome que tivese algo de galego. Chamáelle "ironía".

Entre os distintos grupos ou solistas galegos ¿hai algúñ ao que consideredes como referente da vosa formación?

Non existe ningún grupo como tal, pero en moitos atopamos "elementos" que nos inspiran inconscientemente. Está claro que se non existiran esoutros grupos, Xochilmica non existiría tal e como é agora.

Dentro do panorama musical galego ¿que pretende achegar Xochilmica?

Unha música directa coa que non pretendemos chamar á reflexión. Alegría, saltos, risas, bailes, amor, aperturas... ¡¡¡Festa!!!

No pouco tempo de vida do grupo ¿Que tal funcionou o tema das actuacións en directo?

Nas actuacións que fixemos ata o momento, como na Noite do Trasno en Bueu, no Pino Folk, etc., tivemos unha moi boa resposta do público,

que nos fixo sentir moi satisfeitos do noso traballo.

Faládenos dos cinco elementos que dan título a este primeiro disco.

A idea orixinal provén dos cinco elementos do Fen Shui chinés que son terra, auga, lume, madeira e metal. Aínda que nós, neste caso, aplicámolo ás cinco persoas e cinco instrumentos que conforman Xochilmica. Outro dos motivos que nos fixo fácil a elección de 5 Elementos como título do disco, é ese dobre sentido e retranca galega.

Outro tema do disco que precisa aclaración é o dos títulos que lles puxestes ás distintas pezas que componen este primeiro traballo...

Os títulos son de "coleita propia", case todos son inventados e fan referencia a algún aspecto do tema, ou tamén a unha inspiración que deu lugar a un tema concreto.

Presentádenos ese repertorio de pezas que incluídes no disco.

O repertorio de Xochilmica está baseado en pezas de composición propia. É unha música pegadiza e divertida que, por momentos, parece unha explosión de cor musical (non temos avoa, je, je...). Sen dúbida, é un repertorio moi bailable.

Na gravación participaron dous colaboradores de luxo ¿que nos contades diso?

Traballar con Edelmiro Fernández e Óscar Fernández Sanjurjo foi, sen dúbida, algo moi importante. A Edelmiro debemoslle o gañar o Certame Folk Radio Obradoiro, xa que nos botou unha man, ao quedar sen gaiteiro a tres días do concurso. Esto fixo que tivese o seu oco neste disco. De Óscar temos que sublinhar a súa boa disposición e a súa gran profesionalidade. E dos dous, a súa gran valía persoal.

Entón, no que se refire a ese concurso convocado por Radio Obradoiro ¿satisfeitos co resultado?

Si, satisfeitos pola propia gravación (salvando as dificultades técnicas), e satisfeitos tamén pola boa resposta do público que escouito o disco.

A gravación tivo lugar nos estudios Phonos ¿contentos co seu traballo?

Si, a xente do estudio facilitounos moito o traballo e sempre tivemos unha boa relación, a pesar de que había bastantes limitacións (tanto nos medios coma no tempo).

En canto a gravacións ¿tiñades xa algúñha experiencia previa?

Si, todos os membros de Xochilmica tiñamos xa gravado nalgúnha outra ocasión con outros grupos como Rumbadeira, Cantigas e Agarímos, Kerkennai ou Mama Cabra.

O grupo participou tamén na producción artística ¿resolvouos complicado?

Non moi, en realidade tiñamos bastante claro o que queríamos transmitir a través do disco. E tamén contamos coa axuda do técnico de gravación, que nos achegou a súa experiencia na materia.

¿Tedes proxectados concertos de presentación?

No mes de febreiro faremos a presentación do disco en Vigo, Santiago de Compostela, A Coruña e Ourense. Ademais, nestes momentos, estamos pechando outras datas.

Os interesados ¿como podrán mercar este traballo?

Direntamente na nosa páxina web e, polo de agora, tamén nalgúnhas puntos de distribución (relacionados con este tipo de música) repartidos por Santiago, A Coruña e Pontevedra.

O lagarto que aparece na portada do disco é a 'mascota' de Xochilmica?

O lagarto forma parte do logotipo do grupo, que está composto por unhas pedras que forman un círculo; un círculo que representa o mundo da música tradicional no que ata o momento nos movíamos. O lagarto, que aparece como saíndo dese elemento, axexa mais alá dese círculo na busca de novos retos.

¿Cales son os vosos obxectivos de futuro?

O noso futuro pasa por tocar, perfeccionar o noso directo, coñardar a posta en escena, e poder pisar todos os escenarios posibles tentando de dar un bo espectáculo.

Máis información:
www.xochilmica.com